

Oponentský posudek bakalářské práce

Jana Kozáková

Zaniklá sklářská hut' na Milovech (okr. Žďár nad Sázavou).

Příspěvek k bádání o novověkém sklářství na Českomoravské vrchovině.

Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou FF UK v Praze, 2010.

Předložená práce je specifická hned ve dvou ohledech: za prvé se zcela netradičně věnuje problematice pokročilého novověku, za druhé pak tématu (sklářská výroba na Horácku), jež až dosud nebylo z archeologického hlediska předmětem pozornosti.

První část práce, věnující se historii sklářství v celém horáckém regionu a dějinám bádání o něm, vychází z pečlivého studia příslušné literatury, v níž autorka osvědčuje dobrou orientaci i schopnost excerpovat z ní to podstatné. S ohledem na (nutně) výrazný umělecko-historický aspekt předložené práce snad neměla pro úplnost chybět alespoň stručná zmínka o kdysi věhlasné, byť až v roce 1940 založené sklárně ve Škrdlovicích (dnes ostatně již také „zaniklé“), v níž působila či s níž spolupracovala řada špičkových českých sklářských výtvarníků (Ludvika Smrčková, František Vízner, Jan Kotík, Stanislav Libenský, René Roubíček, Vladimír Kopecký a další).

Vlastní téma práce, tedy samotná sklárna v Milovech (resp. Českých Milovech), je obsahem druhé části práce. Po až nadbytečně obsáhlé části věnované lokalizaci a charakteristice přírodních poměrů širšího regionu následuje podkapitola o historickém vývoji sklárny, jež je zase naopak až příliš stručná, podobně jako část věnovaná nálezové situaci. I z doposud publikovaných prací by např. bylo možné rozšířit historické reálie, případně alespoň obecně charakterizovat změny výrobního sortimentu sklárny v průběhu jejího fungování, detailnější využití dobových mapových podkladů, resp. plánů by pravděpodobně umožnilo alespoň částečnou funkční identifikaci jednotlivých objektů hutě a jejich ztotožnění s existujícími terénními relikty, studium archivních písemných pramenů – existují-li – by mohlo přinést další, dosud nepublikované poznatky k historickému vývoji sklárny. Je ovšem zřejmé, že z velké části jde o úkoly po všech stránkách kapacitně náročné, přesahující rámec standardní bakalářské práce, a upozornění na ně budiž chápáno spíše jako námět pro případné pokračování v práci na zvoleném tématu. Vážněji vytknout lze ovšem zbytečně dlouhý popis historie II. a III. vojenského mapování, s nimiž autorka v dalším textu vůbec nepracuje, a rovněž to, že se kriticky nevypořádala s různíci se daty založení milovské hutě, uváděnými v existující literatuře (1835, resp. 1827).

Vlastní „archeologický“ příspěvek k bádání o milovské sklárně představuje podkapitola hodnotící nálezy z povrchového sběru, k níž nelze mít

námitek; vzhledem k relativně nízkému počtu artefaktů snad jen mohly být v úplnosti přehledně seřazeny do tabulky/katalogu.

Práci doplňuje obsáhlý katalog výrobků milovské sklárny ze sbírek muzeí v Novém Městě na Moravě a v Poličce, uvedený textem charakterizujícím jednotlivé typy vyráběného skla. Jeho zařazení nelze brát jako samoučelné, neboť poskytuje ucelenou představu o produkci sklárny a vhodně tak doplňuje informace získané zhodnocením značně fragmentárního materiálu z povrchového sběru. Žádoucí by bylo doplnit jej kusy uloženými v dalších sbírkách a kolekci dodnes dochovaných výrobků milovské sklárny tak zkompletovat.

Podobně jako většina takto obsáhlých katalogů se ani tento nevyhnul řadě drobných nepřesností. Ty se často týkají nejednotné terminologie při popisu jednotlivých typů (číše – číška, miska s víčkem – dóza, číše – holba, sklenice (?) apod.), případně některé v katalogu správně označené typy chybí v textové části věnované typologii (např. flakón). Z hlediska orientace čtenáře vězí větší problém v tom, že ačkoli každé položce katalogu přidělila autorka vlastní pořadové číslo (na něž odkazuje v předchozím textu), není katalog seřazen vzestupně podle nich. Bez většího úsilí mohly být také jednotlivé podtypy v rámci základních typologických skupin řazeny za sebou a nikoli na přeskáčku (miska – slánka – miska apod.).

Z formálního hlediska je třeba upozornit na v textu citovaný titul chybějící v seznamu literatury (Frolík 2003), chybné řazení titulů tamtéž či občasné chybné citace, jimž – stejně jako řadě stylistických chyb – bylo možné zabránit pečlivější kontrolou již napsaného textu.

Přes uvedené výhrady a připomínky odpovídá předložený text práce nárokům kladeným na bakalářskou práci a doporučuji jej proto k příslušnému řízení.

Jaromír Žegklitz

